

Η ανάπτυξη είναι μπροστά στα μάτια μας. Τη βλέπουμε;

4593 125

σχόλια (21)

Η Κάλυμνος είναι ξερότοπος. Βουνά όλο βράχια και δέντρο ούτε για δείγμα. Επόμενο ήταν οι κάτοικοι να της γυρίσουν την πλάτη και να κοιτάξουν προς τη θάλασσα. Έγιναν σφουγγαράδες. Αιώνες τώρα, γι' αυτό το νησί, η θάλασσα ήταν ο πλούτος και τα βράχια η συμφορά.

Μέχρι που ένα ζευγάρι Ιταλών, το 2000, προτίμησε αντί για τη θάλασσα να κοιτάξει τα βράχια. Ήταν αναρριχητές. Κι η Κάλυμνος άρχισε να γίνεται αυτό που είναι σήμερα: η Μέκκα της παγκόσμιας αναρρίχησης. Πάνω από 4000 «πιστοί» φτάνουν κάθε χρόνο απ' όλον τον κόσμο. Κι επειδή το καλοκαίρι κρατάει εκεί σχεδόν 10 μήνες, όλον τον χρόνο το νησί είναι γεμάτο. Μια ολόκληρη οικονομία δημιουργήθηκε από το πουθενά: καταστήματα με είδη αναρρίχησης, τεχνητές κλειστές πίστες, οδηγοί και εκπαιδευτές για τους αρχάριους, studios μασάζ και ρηλάξ γιατί η αναρρίχηση ζορίζει το μυϊκό σύστημα, συντηρητές διαδρομών. Αλλά όσοι έρχονται, δεν μένουν στην αναρρίχηση: γυρίζουν το νησί με τα πόδια, με ποδήλατα, με άλογα, κάνουν windsurfing, κανό, καταδύσεις, παρακολουθούν μαθήματα μαγειρικής, ζωγραφικής, λογοτεχνίας, βοτανολογίας, χορού, ό,τι τραβάει η ψυχή τους. Τα ξενοδοχεία, τα καφενεία, τα εστιατόρια είναι πάντα γεμάτα. Τυπώνονται ταξιδιωτικοί οδηγοί και χάρτες. Δημιουργούνται sites. Διαφημιζόμενοι μπαίνουν στις σελίδες τους. Γραφίστες, κειμενογράφοι, φωτογράφοι – όλοι έχουν δουλειά. Πλούτος και ζωή, από το πουθενά! Μέσα στη μέθη αυτής της ανέλπιστης ανάπτυξης, κανένας δεν θυμάται πια ότι οι πρώτοι Ιταλοί που

άρχισαν να σηματοδοτούν τις αναρριχητικές διαδρομές συνελήφθησαν από τις αρχές διότι... κατέστρεφαν το περιβάλλον!

Τι θα συνέβαινε στην Κάλυμνο αν δεν είχαν έρθει οι Ιταλοί; Ή, για να ρωτήσουμε αλλιώς: πόσα άλλα μέρη της Ελλάδας έχουν θησαυρούς μπροστά στα μάτια τους και δεν τους βλέπουν; Πόσοι τοπικοί παράγοντες αναπτύσσουν π.χ. τον θεματικό τουρισμό, εκτός από το τρίπτυχο σουβλάκι - τζατζίκι - συρτάκι; Τι θα συνέβαινε στην Ελλάδα, αν είχαμε μάθει να σκεφτόμαστε δημιουργικά και να ξετρυπώνουμε τις ευκαιρίες;

Τις προάλλες συζητούσα με ένα φίλο από τα Χανιά. Είχε σκεφτεί πως οι ανάπηροι με κινητικά προβλήματα είναι δεκάδες εκατομμύρια, μόνο στην Ευρώπη. Η Ελλάδα είναι ένας απολύτως εχθρικός χώρος γι' αυτούς. Δεν πρόκειται να έρθουν. Αλλά, θέλουν να έρθουν! Έχει φτιάξει, λοιπόν, μια επένδυση συνολικής φιλοξενίας των ανθρώπων με κινητική αναπηρία. Από το αεροδρόμιο μέχρι το ειδικό ξενοδοχείο, τα ειδικά σπορ, την ειδική διασκέδαση, τις ειδικές συνθήκες ξενάγησης. Κάθισε και αξιολόγησε τα αξιοθέατά μας, από την Ακρόπολη μέχρι τα Μετέωρα, ως προς την προσβασιμότητα τους για ΑΜΕΑ. Έφτιαξε ειδική πισίνα με ράμπα. Σχεδίασε ειδικά παρτέρια ώστε ο ανάπηρος να μπορεί από το καροτσάκι να περιποιείται τα λουλούδια. Να σκαλίζει, να φυτεύει, να χαϊδεύει το γκαζόν. Μιλούσαμε για μια πατέντα ώστε να μπορούν τα αμαξίδια να ανεβαίνουν στα πλοiάρια που πηγαίνουν βαρκάδα τους τουρίστες. Βλέπαμε ότι η παροχή υπηρεσιών σε τουρίστες με προβλήματα υγείας, ανακουφίζει και τους ίδιους και την εθνική οικονομία. Θυμηθήκαμε την ιστορία της JACUZZI που ξεκίνησε όταν ο Τζακούζι, Ιταλός μετανάστης στην Καλιφόρνια, έφτιαξε μια φορητή αντλία που δημιουργούσε στροβίλους νερού στη μπανιέρα, για να απαλύνει τον πόνο του γιου του που έπασχε από αρθριτικά. Τι θα συνέβαινε στην Ελλάδα αν αναπτύσσαμε τη φιλικότητα προς τα ΑΜΕΑ και ως προς την επιχειρηματική της διάσταση;

Θα μπορούσα να αναφερθώ σε πάμπολλα παραδείγματα, από όλους τους τομείς της παραγωγικής δραστηριότητας. Άνθρωποι με καινοτόμα ματιά τολμούν. Όμως, πετυχαίνουν; Σαν τα ανέκδοτα με την καλή και την κακή είδηση, η ύπαρξη αυτών των ανθρώπων είναι η καλή. Υπάρχει όμως και η κακή: το κράτος. Το κράτος, που για να ανοίξεις beach bar σου ζητάει άδεια από το Πολεμικό Ναυτικό! Το κράτος που κυνήγησε τον Ελληνοκαναδό που θέλησε να βάλει υδροπλάνα στο Αιγαίο, γιατί δεν είχαν αποφασίσει αν τα υδροπλάνα είναι αεροπλάνα, οπότε θα έπρεπε ο διάδρομος προσγείωσης να είναι... στην στεριά, ή πλοiα, οπότε θα έπρεπε να είναι εφοδιασμένα με... άγκυρες και σωστικές λέμβους! Δεν σκέφτηκε κανένας να αντιγράψουν, σε μια μέρα, copy-paste, την Καναδική νομοθεσία. Ή μήπως... απέφυγε να το σκεφτεί, γιατί η έλλειψη νομοθεσίας και η ασάφεια είναι αυτά που φέρνουν έσοδα στην κρατική Μαφία; Τον έτρεχαν τον άνθρωπο, επί χρόνια, από το Λιμενικό στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας και τούμπαλιν, τον πολέμησαν τοπικοί βουλευτές, «αρμόδιοι» που μυρίστηκαν λεφτά και θέλαν μίζα, πλοιοκτήτες που θα τους έκοβε δουλειά,

«οικολόγοι» γιατί θα τρόμαζαν οι ζαργάνες, τελικά τον τσάκισαν. Κι ακόμα δεν έχουν αποφασίσει για τη... συνομοταξία του υδροπλάνου.

Αν σας περισσεύει χρόνος και είστε και λίγο μαζοχιστές, πάτε στην εφορία της γειτονιάς σας και πείτε τους ότι θέλετε να ανοίξετε ένα υποβρύχιο εστιατόριο! Ρωτήστε τους τι «χαρτιά» χρειάζονται. Θα σας κοιτάξουν σαν εξωγήινο. Γιατί στο Ντουμπάι, αυτό να μπορούν να το κάνουν και στην Ελλάδα, όχι; Γιατί ο Όλυμπος να είναι brand name για εκατοντάδες προϊόντα στον κόσμο, με πιο γνωστές τις γιαπωνέζικες φωτογραφικές μηχανές και να μην είναι για τον... ίδιο τον Όλυμπο; Να έχουμε φτιάξει ένα θεματικό πάρκο στους πρόποδες του μαζί με ένα συνεδριακό κέντρο, να έρχονται τα στρεσοαρισμένα στελέχη των μεγάλων εταιρειών, να πίνουν από τις πηγές των θεών και να ξαναγιώνουν. Να παίζουν management games βασισμένα στη μυθολογία μας. Να μαθαίνουν με διαδραστικά οπτικοακουστικά συστήματα για την αρχαία Ελλάδα. Δεν είναι ο αρχαιολογικός χώρος και το μουσείο, ο μόνος τρόπος για να «πουλήσεις» πολιτισμό.

Χρειάζεται την κρατική στήριξη η καινοτόμα ματιά; Καθόλου! Είναι εξ ορισμού ασύμβατα πράγματα. Όταν για να κάνεις έναρξη οποιουδήποτε επαγγέλματος πρέπει να δηλώσεις κωδικό που υπάρχει στους καταλόγους της εφορίας εδώ και 20 χρόνια, αυτό, με το «καλημέρα», αποκλείει οτιδήποτε πραγματικά καινούργιο. Πώς κατατάσσεται π.χ. μια επιχείρηση η οποία πουλάει μασάζ σε λουόμενους τη στιγμή που είναι στην παραλία; Είναι μια πραγματικά έξυπνη ιδέα που μέχρι τώρα γίνεται με «μαύρα»! (Όταν έκανα εγώ έναρξη της εταιρείας μου, η εφορία θεωρούσε ότι μια εκδοτική εταιρεία πρέπει να έχει υποχρεωτικά δικό της τυπογραφείο. Δεν είχαν πάρει χαμπάρι ότι εδώ και 20 χρόνια η σελιδοποίηση γίνεται στον υπολογιστή και παραδίδεις στον τυπογράφο ηλεκτρονικό αρχείο. Όταν, με τα πολλά, κάτι άρχισαν να καταλαβαίνουν – επειδή ο γιος του έφορου ήταν γραφίστας – με έστειλαν στην πολεοδομία να μου δώσει μια βεβαίωση που να βεβαιώνει ότι... δεν ήταν αρμόδια να μου δώσει βεβαίωση!) Δεν χρειάζονται λοιπόν κίνητρα, αλλά άρση των αντικινήτρων κι ένα κράτος με σύγχρονο ρόλο: ρυθμιστής – όχι νταβατζής της επιχειρηματικότητας. Και κάτι ακόμα: η ένταξη της έννοιας της καινοτομίας στη δημόσια ζωή και στην Παιδεία. Ο απόφοιτος του Λυκείου και, πολύ περισσότερο, του Πανεπιστημίου να έχει μάθει να σκέφτεται ως μελλοντικός επιχειρηματίας - όχι ως εκκολλημένος Δημόσιος Υπάλληλος. Να έχει στραμμένες τις κεραίες του στη διεθνή πρωτοπορία. Να αισθανθεί ότι και ο ίδιος μπορεί να είναι διεθνής πρωτοπορία. Να μην είναι «ψαρωμένος» με το ιδεολόγημα της «Ψαροκόσταινας». Ποιες σχολές έχουν εντάξει στο πρόγραμμά τους μαθήματα καινοτομίας ή επιχειρηματικότητας;

Η ανάπτυξη δεν έρχεται όταν την... προσκαλείς με μια περίπου μεταφυσική αντίληψη. Δεν έρχεται όταν εκλιπαρείς για επενδύσεις. Γιατί οι επενδυτές δεν είναι ηλίθιοι. Ξέρουν ότι ο φορολογικός νόμος αλλάζει κάθε 5 μέρες. Ξέρουν ότι ο ΚΒΣ (που απλώς τού άλλαξαν όνομα)

είναι 18.000 σελίδες. Ξέρουν ότι η Δικαιοσύνη θα αποδοθεί, αν αποδοθεί, σε 15 χρόνια. Ξέρουν ότι ο οποιοσδήποτε, οποτεδήποτε, μπορεί να καταλύσει την τάξη, ατιμώρητος. Αρκεί να κρατάει κομματική σημαία.

Η ανάπτυξη θέλει τρεις για να γονιμοποιηθεί. Αυτόν που έχει την ιδέα. Αυτόν που θα εκτιμήσει την ιδέα και θα βάλει τα λεφτά. (Κάποιες φορές αυτοί οι δύο ταυτίζονται.) Κι ένα σοβαρό κράτος, που θα τους αφήσει να δουλέψουν. Ιδέες έχουμε. Κεφάλαια βρίσκονται. Σοβαρό κράτος;